

21 september 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van het Aartsbisdom Utrecht.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 april 2015. Op 3 juni 2015 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. [naam], Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht. Op 18 augustus 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klaagster is verschenen met de heer [naam]. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. S.S. van Gijn. Namens het Bisdom is verschenen [naam], Hoofd Bureau Officialaat Aartsbisdom Utrecht.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster zat in haar jeugd op de [naam]school in [plaats]. Naast de [school] lag de [naam]kerk. Aangeklaagde was daar kapelaan. Hij kwam ook op de school en gaf daar, zo vermoedt klaagster, catechisatie. Na school moest klaagster regelmatig met aangeklaagde mee naar de [kerk] om 'de kruisweg te bidden' of te biechten. Klaagster was toen acht jaar oud.

In de hal van de [kerk] ging aangeklaagde op zijn hurken zitten en trok klaagster naar zich toe, zodat zij op zijn knie terecht kwam. Vervolgens ging aangeklaagde met zijn hand onder het rokje van klaagster en in haar broekje. Hij betastte haar billen en vagina en ging ook met zijn vinger in de vagina van klaagster. Op haar beurt moest klaagster de blote penis van aangeklaagde betasten. Of aangeklaagde een orgasme kreeg weet klaagster niet. Aangeklaagde zei tegen klaagster dat zij het aan niemand mocht vertellen, anders ging ze naar de hel. Hij zei ook dat het bij het geloof hoorde om, wanneer iemand je aanraakte, dat toe te staan. Klaagster lag vaak 's nachts wakker. De vraag waarom zij het niet mocht vertellen

spookte dan door haar hoofd. Klaagster heeft nooit aan haar ouders verteld wat aangeklaagde deed. Ze was bang dat haar vader haar naar een andere school zou sturen en dat wilde klaagster niet. Haar man heeft ze het evenmin verteld. Klaagster wilde puur het huwelijk in gaan.

Telkens als klaagster met aangeklaagde mee moest naar de Mariakerk vonden de hiervoor omschreven handelingen plaats. Gedurende drie jaren is dit regelmatig gebeurd. Hoe vaak precies weet klaagster niet meer, maar alles bij elkaar zeker tientallen keren.

2.2. Klaagster werd angstig en bang. Met name doordat aangeklaagde tegen haar had gezegd dat zij naar de hel zou gaan als zij het aan iemand zou vertellen. Zoals hiervoor omschreven lag klaagster daar vaak 's nachts wakker van. In haar huwelijk heeft klaagster nooit haar eigen seksuele gevoelens tegen haar partner geuit of initiatieven op dat gebied genomen. Klaagster heeft moeite met intimiteit.

2.3. Klaagster wenst erkenning te ontvangen voor hetgeen aangeklaagde haar destijds aan heeft gedaan.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De heer [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat door de Klachtencommissie in twee andere klachten tegen aangeklaagde een advies tot gedeeltelijke gegrondverklaring gegeven is. Deze klachten zagen echter op jongens en betroffen een andere periode dan de periode waarin klaagster stelt misbruikt te zijn. Ter zitting heeft de heer [naam] verklaart dat deze deels gegrond verklaarde klachten in de andere twee zaken, zijns inziens voldoende zijn om ter ondersteuning van de klacht van klaagster te dienen. De door klaagster beschreven gebeurtenissen hebben een diepe indruk op hem gemaakt. De heer [naam] heeft zijn spijt betuigd en zijn verontschuldigen aangeboden voor hetgeen aangeklaagde klaagster destijds heeft aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 61 jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. Gedurende drie jaren is klaagster tientallen keren door aangeklaagde betast aan haar billen en vagina, waarbij aangeklaagde met zijn vinger in de vagina van klaagster ging. Klaagster moest ondertussen de blote penis van aangeklaagde betasten.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door twee gegrond verklaarde klachten jegens aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2013W1011(1) en 2013W1135.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas acht jaar oud. Aangeklaagde was voor haar iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging ter zitting kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Ambtshalve merkt de Klachtencommissie op dat klaagster bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding kan wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Aartsbisdom Utrecht de klacht gegrond te verklaren.

Deze beslissing is genomen op 21 september 2015 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, dr. P.J.A. van Panhuis en drs. L. Erfmeyer leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.